

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85,

A válság.

Khuen Héderváry semmiképen sem tudta eddig még a kabinetet megalakítani. A régi ministerek közül többen nem hajlandók tárcájukat megtartani. Ott vagyunk, mint már jeleztük: Bécsben mégis csak engedni kell s a nem engedésének Körber ur issza meg a levét, mert ő-Fel-ségét tanácsával félrevezette.

Holnap különben ismét ülés lesz, melyről a M. E. a következőket írja:

Óriási érdeklődéssel tekint a politikai világ és a nagyközönség a képviselőház holnapi ülésére. A kormány holnapra várt bemutatkozásából ugyan semmi sem lesz, de az ülés hangja, a pártok hangulata deponderáló jelentőséggel bír a közel jövő eseményeire.

Az ülés elején előreláthatólag Barabás Béla szól, a ki napirend előtti felszólalásában megmagyarázza, hogy értette azt a hamar híressé vált s akkora sikert keltett kijelentését:

— Nem hiszünk a királynak!

Barabás elmondja, hogy a hadiparancs magyarázata egészen más volt a Körber és más a Khuen tolmácsolásában. Vagy az egyik, vagy a másik kommentár valótlan. S miután neki sok oka van arra, hogy inkább Körber magyarázatát vegye hitelesnek, ezért kiáltotta oda a miniszterelnöknek, hogy nem hiszi neki azt a kijelentését, hogy a király mélyen sajnálja, hogy félremagyarázták. Barabás készségesen kijelenti, hogy azzal nem akarta a királyt sérteni s teljesen távol állott tőle a tiszteletlen célzat.

A holnapi ülésen, hallomás szerint, Eötvös Károly, Ugron Gábor, Beöthy Ákos és Mezőssy Béla szólalnak fel az ellenzék részéről. De a kormánypárt is erősen készül a holnapi ülésre. Olcsóbb érdek szerzésére Bécs előtt alig volt még ehez hasonló alkalom.

Védekezés a tüdővész ellen.

Szabadkán is egyre nagyobb arányokat ölt a tüdővész elleni védelem. Különösen a hatóság iparkodik a saját hatáskörében megtenni minden lehetőt a vész elleni védekezésben.

Megirtuk annak idején, hogy egy bizottságot is küldtek ki, melynek feladata a védekezés munkáját irányítani vagy vezetni. Ez a bizottság tegnap délelőtt tartotta első értekezletét Barta Antal dr. elnöke alatt. Az értekezleten részt vettek: Milassin Illés, Novák József dr., Szilassi Mor dr. Az értekezlet jegyzője Alapfi István volt.

Hosszasan tanácskoztak azon mód és eszközök fölött, melyek a védekezés sikerét biztosítanák. Abból az elvből indultak azonban ki, hogy a védekezésnek csak akkor lesz sikere, ha ebben az egész társadalom részt vesz. Ily értelemben hozták is meg a határozatot.

A tegnap üléselő bizottság tanácskozásának eredményét a következőkben terjeszti az egészségügyi bizottság elé, melynek kebeléből kiküldetett:

Kérje föl az egészségügyi bizottság Schmausz Endre főispánt és Biró Károly polgármestert, mint a város vezérférfiait, álljanak az ügy élére és iparkodjanak a társadalmat arra bírni, hogy a védekezés munkájában részt vegyen. Így azután majd egy nagy bizotts. alakul, melynek segítségével Szabadkán talán egy nagyobb arányú tüdővész szanatoriumot építhetünk.

Rákoczy-ünnepély.

20-as bizottság ülés.

Szabadka szab. kir. város társadalmában mozgalom indult meg, hogy Rákóczi Ferencnek, a legönzetlenebb, leghősibb s legrajongóbb magyar emlékének egy nap szenteltessek. Új, tisztább korszak felé halad a nemzet, ezért fordul megújodva Rákóczi alakja felé, melyet a magyar szabadsághősök közt legeszményibbnek ismer mindenki.

Rákóczi ünneplésének mozgalma Szabadkán odáig jutott, hogy a 20-as bizottság ma délután 1/2 óra körül tartott melyen a bizottsági tagok majd mind megjelentek. Dr. Bölts József megnyitván az ülést, Kersch Mihályt kéri föl a program előterjesztésére Kersch egy részletes és nemzeti szellemű áthatott programot adott elő, mely élénk vita tárgyát képezte.

Kersch programjába új eszmét vitt be Lukácsy István indítványa, aki kiemelve mily helyén való ebben a korszakban Rákóczi ünneplése, indítványozza, hogy ez az ünnepély minél szeiesebb körre terjesztessék ki, s legyen oly fényes, aminő Szabadkától telik. Rendeztessék egy díszfelvonulás, lovasbandérium, hogy a magyar öltönynek és viseletnek disze is hozzájáruljon az ünnepély emeléséhez. Lipozsencsics drt és Regényi

Gábort bizza meg a bizottság a lovasbandérium előkészítésével.

Határozatba ment hogy az ünnepély november 8-án — vasárnap — tartatik meg. Előző este kivilágítás lesz és a városháza tornyáról toronyzene ósrégi kurucz korból való darabok előadásával.

Vasárnap a Rákóczi induló hangjai mellett ébresztő. A törvényhatóság diszközgyűlése után ünnepélyes isteni tisztelet a sz. Teréz templomban.

Utánna népünnepély, mely énekek, szavaltók és ünnepi beszédből áll. Este a városi színházban koncerttel egybekötött díszelőadás. A 20-as bizottság ez alkalommal az ünnepély főbb pontjait állapította meg: részletesebb kidolgozására 10 nap múlva ismét összeül.

Tűzoltók gyakorlati vizsgája.

Az önkéntes tűzoltók tegnap tették le gyakorlati vizsgájukat a hivatásos tűzoltók laktanyájának udvarán nagy számú közönség jelenlétében. Ott láttuk Biró Károly polgármestert, Szalay Mátyás főkapitányt. A közönség sorait tarkították a szép asszonyok csapatai.

A vizsgázó tűzoltók az önkéntes tűzoltók laktanyájából a tűzoltó zenekar zenéje mellett vonultak délután fél három órakor a vizsga színhelyére Vermes Béla főparancsnok vezénylete mellett.

Pontban három órakor kezdődtek meg a vizsgák.

Az első feladat volt a mozdonyfecskendő és kocsifecskendő iskola és gyorszerelése. A második az egy és két karu horoglétrák iskola és gyorszerelése a harmadik emeletes ablakra. A harmadik egyes kötélerezkedés. Ezután jöttek: mentés mentő ponyvával és önmentés ugróponyvával, kitolólétrá iskola és gyors szerelése; támadás egy háromemeletes épület tetőzete és harmadik emeleti ablakai ellen.

Ezen utolsó feladatnak jellemzésére ki kell emelnünk, hogy a sugárcsővezető 1 perc és 20 mp. alatt már a tetőzeten állt vizsugaraival.

Utóljára mentőriasztás következett. A mentők a mentőállomásról a gyakorlat színhelyére 2 és fél perc alatt érkeztek.

A vizsgázó tűzoltókat Wenczel Lajos parancsnok gyakorolta be három hét alatt. Csak elismeréssel irhatjuk meg, hogy az eredmény a legkitünőbb volt, s meglátszott a gyakorlatokon, hogy versenytüület vizsgái daczára a rövid három heti tanulásnak, ami bizonyára Wenczel Lajos parancsnok érdeme.

H I R E K.

Szabadka, szeptember 18.

— **A honvédség köréből.** Prokesch Mihály a szegedi II. honvédkerület parancsnokság nyilvántartásában álló nyugállománybeli hadnagynak a tiszti rendfokozatáról kért leköszönése a nyugilletmény megtartása mellett elfogadtatott.

— **Popp György kir. pénzügyigazgató.** A hivatalos lap vasárnapi száma hozza: Ó Felsőge Papp György kir. tanácsos zombori pénzügyigazgatónak kitűnő szolgálata elismerésül a III-ik osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— **Október 6.** Az aradi vértanúk kivégzésének évfordulóját nagy gyászünnepséggel készül az idén megülni Zenta hazafias polgársága. Október 6-án d. e. 9 órakor az alsóvárosi templomban gyászmise lesz segédlettel. Istentisztelet alatt a kath. legényegyesület dalosköre énekel gyásznépeket. A gyászmisére meghívót kapnak: a városi tanács, iskolák, hivatalok és egyesületek. A magyar nemzet nagy vértanúinak gyászünnepén honfiai bánattal fog részt venni a polgárság sokasága is. A kik bitófán haltak meg a szent szabadságért, méltók, hogy emléköket kegyelettel őrizze minden jóra való honpolgár. Gyalázatos halált szenvedtek, hogy megdicsőítsék a magyar hazát. Zenta a nagy magyar város mély gyászszal ünnepli a haza vértanúinak halálát.

— **A közoktatásügyi bizottság** holnap kedden délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

— **Eljegyzések.** Pfann Géza városi iktató, eljegyezte Kneffel Margit kisaszonyt Jelenek István az oszt. magyar bank szolnoki fióktintézet igazgatójának gyámleányát. — Szárics János városi számtiszt eljegyezte Schenk Irén kisaszonyt.

— **A szabadkai izr. hitközség** vasárnap tartott rendes közgyűlésén a képviselő-testület megválasztásának tárgyában összehívandó nagygyűlés határnapján november hó 8-ik napját állapították meg egyben megalakították a választást vezető héttagú bizottságot is, a melynek tagjai a következők: Weisz Ferencz, Kunetz Mór, Buchvald Samu, Róth Salamon, Kóhn Mór, Horovitz Ignác és dr. Klein Adolf.

— **Függetlenségi pártszervezkedés Zomborban.** A zombori függetlenségi párt szeptember 24-én megtartotta alakuló ülését, melyen a választók nemzetiségi különbség nélkül részt vettek. Egyhangú lelkesedéssel elnöknek megválasztott Buday Gergely főgymnáziumi hittanár, városi törvh. biz. tag. Másodelnök lett Mérő Ignác téglagyáros. Al-elnökök lettek Henneberg Sándor, Diener János, dr. Jovanovits József ügyvédek és Ugyr Mihály földbirtokos. Jegyzők lettek dr. Mayer Nándor, dr. Karácsony Gyula és Szilágyi Péter. Választottak 50 tagú végrehajtó bizottságot. Az alakuló ülésből táviratilag üdvözlötték Kiskunfélegyháza és Szeged városok tanácsát hazafias magatartásukért. A megalakult párt október hó folyamán tartja első nagygyűlését; erre az alkalomra kilátásba van helyezve, hogy több függetlenségi párti képviselő lerándul.

— **Temetés.** Vasárnap délután helyezték örök nyugalomra Karner János virilis bizottsági tagot. A végtisztességen városunk előkelőségei majdnem kivétel nélkül megjelentek. Ott láttuk a nagy kiterjedésű előkelő rokonság tagjain kívül dr. Biró Károly polgármestert, Paukovich Andort, Regényi

Lajost, Kiss Ábelt, dr. Janiga Jánost stb. stb. De nem csak az előkelőségek, hanem a VI. és körök lakossága teljes számban társadalom és vallás különbség nélkül adott kifejezést megjelenésével részvétének, a mely minden tekintetben hatalmasan nyilatkozott meg a városnegyed egyik legismertebb polgárának emléke iránt. A gyászszertartást Mamuzsics Félix kanonok plébános végezte fényes segédlettel. A résztvevők tömegéből csakugy özönlött a sokaság az égő kandelaberektől körülvevett hallottas kocsis és a koszoruk özönét vivő koszorus kocsis után az elköltözött végső nyughelye felé.

— **Egy kis oslay a »Bácsmegyei Napló« ellen.** Politikai, talán egyéb érdekeknek is utjában áll a »Bácsmegyei Napló« már megindulása óta. Azóta sem szűnt meg az incselkedés. Már megindulásakor sztrájkot akartak rendezni a lapunk nyomdájában, de nem sikerült. Végre sikerült most, de a végeredményében mégis hasztalanul. Egy pár fiatal szedő fog munkátlanságot tanulni néhány napig vagy hétig. Ez az ő bajuk. Mi megjelenünk továbbra is; néhány napon át talán kevesebb tartalommal, míg nyomdászunk a sztrájkoló munkásokat pótolni fogja Budapestről érkező gyakorlott újságszedőkkel. És épen ezért emlékezünk meg a csinyről, hogy olvasóink elnézését kérjük néhány napra, míg a nyomda személyzete ismét teljes lesz. A Bácsmegyei Napló ezután is szolgálni fogja az igazságot, szerény munkása lesz még a magyar sajtónak Isten engedelmeivel nagyon sokáig.

— **Önkéntesek tiszti vizsgája.** A szegedi II. honvédkerületbe tartozó egyévi önkéntesek tiszti vizsgája véget ért. A vizsgálat eredménye bizony nem kielégítő. Negyvenegy önkéntes közül hét önkéntest elbuktattak a tiszti vizsgálaton és csak 34-nek adták meg a hadapródjelölti hosszú kardot. A tiszti vizsgálaton elbukott önkéntesek közül azonban egynek sem kell tovább szolgálni.

A vizsgálat egy héten át tartott. Elnöke volt a bizottságnak Vajna Béla ezredes, dandárparancsnok, tagjai pedig Bernátsky Kornél vezérkari százados, lovag Pittony Béla őrnagy, Szentkirály Ferencz őrnagy, Brunschwik Lajos és Pataky Lajos századosok. A bizottság tagjain kívül jelen voltak a vizsgálaton az önkéntesiskola tanárai és parancsnoka is.

A szegedi 46. gyalogezred önkéntesei is befejezték a tisztvizsgálatokat, melyek Nagyváradon folytak le. Hatvanegy tisztjelöltet bocsátottak a vizsgára, melyet 57 sikerrel tett le, míg négy nem felelt meg a katonai tudományok mértékének. Ezeket nem tartják vissza másodévi szolgálatra, hanem szabadságolják.

A szegedi II. honvédkerületbe tartozó azon egyévi önkénteseket, akik a tiszti vizsgálatot letették, már ma hadapród-jelöltettké léptették elő. Ezek névsora ez: Perhács Sándor, Dragits Vladimír, Balta Coriolán, Atkary Ottó, Tellesky József, Jambrik Bertalan, Graff Emil, Losonczy Géza, Szilágyi Lajos, Vinkó István, Degrell István, Ágh Károly, Rózsa János, Eremin Oprea, Stein Samu, Kopasz Lajos, Cremián Gyula, Kovács Sötét István, Sőreghy Mátyás, Lovas Mihály, Harmath János, Acsády Sándor, Démuth Tamás, Dudvarszky Szilárd, dr. Szeles Márk, Fisch Rihárd, Kranzl Arnold, Makra Szilveszter, Mayer Nándor, Murárin Béla, Pozsár Lajos, Oppenheimer Samu, Steszler Gyula Weltsi György.

— **A pallosi átjárót elzárták.** A Palics orbán falvi vasuti átjáró ügye a legújabb

stadiumba jutott. Azt hitük már, hogy az ügy a lakosság jogos kívánsága szerint intéztetett el, s ezt annál inkább is hihettük, mert hiszen így beszélt egy miniszteri leirat is melyet Sztankovics főmérnök annak idején a közigazgatási bizottság ülésén fel is olvasott. Ma aztán megtörtént az hogy az átjárót a szegedi üzletvezetőség a közönség előtt ismét elzárta. Megvagyunk győződve arról, hogy az üzletvezetőségnek ezt az önkényes eljárását az érdekeltség meg bírja majd tolni és pedig minél előbb.

— **A házaló kereskedők ellen.** Sokszor irtunk már azokról a házaló kereskedőkről, akik a szolid kereskedelem létét veszélyeztetik részlet és egyéb üzletükkel. Rendőrségünk szigorúan ügyelt is ezeknek a házalóknak a visszaélései ellen, de úgy látszik képesek minden ellenőrzést kijátszani. Most a helybeli kereskedelmi egyesület is kezébe vette az ügyet és kérte a tanácsot, hogy használjon föl minden eszközt a házalók ellen, s ha a szolid kereskedelem érdekeit másköpen megvédeni nem tudja, úgy tiltsa be a házalást.

— **Kath. Legényegylet szüreti mulatsága.** Ritka sikerült szép mulatsága volt a szabadkai kath. Legényegyletnek vasárnap este. A nagy udvar nemzeti színű zászlókkal és girlandokkal felékesítve, dus lombozattal az enyhe holdvilág mellett úgy vette ki magát, mint egy tündér kert. S ebben a varázslatos környezetben mulatott az aranyifjúság fesztelen jókedvvel kivilágos viradtig. Vendégek is jöttek vidékről, mert a szabadkai kath. Legényegylet mulatságai messze földön nevezetesek az ott uralkodó kedves s finom hangulatról. Az első negyest mintegy 150 pár táncolta. S nem aludt ki a jókedv a fiatal szivekből, míg csak a világos reggel a lámpások fénye ki nem aludt. Az egyik bájos kis leányka, aki elragadtatással táncolt végig minden táncot, könybeborult arcczal nagyot sohajtott. »Mi lelt Annus kérdezte barátját. « Oh! hogy nem tart örökké ez a szüreti mulatság! Oly boldog vagyok... » Bizonyára szép dicsőret a kath. Legényegylet szüreti mulatságára vonatkozólag.

— **Tűz.** Tegnap este 9 és 10 óra között tüzet jeleztek az I. körből. Sugár Manónak istállója gyuladt ki. Tüzoltóink a helyszínen teremtek s a tüzet csakhamar sikerült nekik lokalizálniok. A tető azonban leégett, sőt Sugár Manó lova is beleégett az istállóba.

— **Anyakönyvi hírek. Meghaltak:** Szabó István 13 hó, Odvalics Verony 14 hó, Szalay Imre 11 nap, Horváczi Györgyné Sztantics Róza 25 év, Franciskovics István 26 év, Szalma János 1 hó, szül. 43 18 fi, 25 leány: **Eljegyzés** Vukovics Antal Vojnics P. Máriát, Koncz János Zemkó Viktor, Szűcs Ferencz Bacsics Teréziát, Basics P. József Temunov Czevilia, Schlesinger Sándor Huszár Rozália, Lénárt István Horvát Julia, Grosz Mthály Farkas Magdolna, Vida József Szabó Rozália **Házasság:** Fejes István Somoskövi Teréz, Czviin Boldizsár Sztantics Erzsébettel, Granyák Imre Takács Évával, Páncsics Mihály kereskedő segéd Koosmár Máriával, Péics Lukács Budincsevics Mónika, Gruncsics Antal Liliom Terézt.

SZINHAZ.

Popini Olivia hangversenye. Tegnap műértő, intelligens közönség előtt tartotta meg a híres és bájos énekesnő, Poppini Olivia hangversenyét. A bájos énekesnő mezzoszoprán, lágy hangja elbájolta a ke

délyeket. A drámai énekművészetben ez a páratlan hang méltó feltűnést keltett. Különösen crescendoi és pianoi megkapók. Előadásában a hatásos dászatnak legkisebb nyoma sincs. Egyet engedhetünk meg csupán és ez az, hogy a modern bumberdozenészes kifogást emelhetnek hangjának lágy finomsága ellen.

Különös hatással énekelte az „Ave Mária”. Hangverseny végen a magyar daloknál hangjában egy nemét az indisposicionának lehetett észrevenni. Német, magyar, olasz énekei a legtisztában érthetők, csak francia kiejtései voltak egy kicsit homályosak.

Pfeiffer József zongora kísérete művészi izléses, diskrét volt; arnyalásai igazán művészi interpretációk voltak.

Törvénykezés.

Véletlenségből agyonlőtt rendőrbiztos.

Városszerte nagy részvétet keltett annak idején városi rendőrségünk egyik legagilisebb és leghasznavehetőbb közegének ifj. Vojnics Béla rendőrbiztosnek szerencsétlen sorsa. Vojnics ugyanis május hó 8-án meglátogatta rokonát Vojnics Ottót nagy-fényi pusztáján, a kinek néhány nap múlva fegyvergyakorlatra kellett bevonulnia. A rendőrbiztos kérdezősködésére, hogy tud-e katonásan a fegyverrel bánni, a házigazda levette a falon függő Lancaster fegyvert, hogy vendége mutasson vele néhány fegyverfogást. A rendőrbiztos a ki huszár volt, nem igen értett a katonai fegyverfogásokhoz, mire Vojnics Ottó kivette a fegyvert kezéből és mielőtt azt a vállról sulyba helyzetbe hozta, a felhuzott kakas a ruhájába akadva lecsattant, a 8 cm-éteres seréttel töltött fegyver elsült és a serét a rendőrbiztosnak mellébe furodott. A szerencsétlenül járt embert a tanyáról a helybeli közkórházba szállították, ahol egy napi szenvedés után meghalt.

A kir. törvényszék büntető tanácsa Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt ma tárgyalta a gondatlanságból okozott emberölésért vád alá helyezett Vojnics Ottó bűnügyét.

Vádlott védekezése során azt adta elő, hogy a fegyverbe, amelyet ő töltetlennek vélt, valószínűleg a cselédei helyezték a golyót, mert a kártevő kacsákat szokták vele elijeszteni. Ez a védekezés azonban nem lévén bizonyítható, a kir. törvényszék vádlottat gondatlanságból okozott emberölés vétségében bűnösnek mondotta ki és ezért egy hónapi fogház büntetésre ítélte.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, vádlott és védője, dr. Lipozsencsics Lázár azonban felelőzést jelentettek be.

Az eltűnt briliánsgyűrű.

Vojnics tunicis Ilona, mint bejárónő vőlt alkalmazva Vermes Nándor helybeli földbirtokosnál. Julius hónapban takarítás közben egy gyűrűt talált az egyik szobában, a melyet zsebre vágva elment vele Dávid ékszerészhez, a kit arra kért, hogy cserélje ki mert neki nem tetszik s ha ezt nem tehetné, vegye meg három forintért. Az ékszerésznek rögtön gyanusnak tetszett a dolog, mert a briliáns kövel ellátott gyűrű testvérek között is megért 160 koronát és haladéktalanul telefon utján értesítette a rendőrséget, amelynek közegei a takarítónőt letartóztatták.

A kir. törvényszék a mai tárgyaláson vádlottat a lopás vétségében bűnösnek mondta ki, őt hat heti fogházra ítélte, a mely

ítéletben az ügyész megnyugodott, a vádlott és védője dr. Taussig László pedig felelőzést jelentettek be.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 29-ére száraz, enyhe időjárás várható kevés csapadékkal.

Kukorica kaszáló- és fosztó-gép bemutatása a Báoskában. Leibach Keresztély pusztadubokai birtokán érdekes gépbemutató történt, a bácskai birtokosság nagy számának jelenlétében. Mak Cormik amerikai gyáros mutatta be kukorica kaszáló-gépét. A gépet két ló huzza és egy sort fogva el, a kukoricaszárát csövestől levágja és kérébe kötve oldalt leejti, hogy aztán kupokba hordassék össze. Ilyen kupokba hagyatva néhányhétigaszér ugyancsak Mak Cormik-féle kukorica fosztó gépre kerül, a mely a húsos csövet a szárról leszakítja, aztán megfosztja és egy elevátor segítségével a góréba juttatja. De nemcsak azt a munkát végezi a gép, hanem egyben szecsává aprózza el a szarat, még pedig akként, hogy a szarat széjjel tépi, úgy hogy a bél kiszabadul. Ezt a tépett szecsát egy hatalmas szórószerkezet tágas bádogcsövön jó nagy távolságra eljuttatja, arra a helyre, ahová szánva van. A gépek működése a szemlélő gazdákra jó benyomást tett, úgy hogy rohamos fölkarolásukra lehet számítani. A fosztó és szecsázó gépet gőzlokomobil hajtja, ugyanaz, amely a cséplőgépet, Egy naponta 250 mm. csöves tengerit fosztó gép ára 2000 korona. Nagyobb gép a mely 8 lóerőt igényel, de két-három annyit végez, természetesen drágább. A Tovarisoval Herman által inaugurált új kukorica művelési mód, amely Tovarisoval 35 mm. átlagos szem termést eredményez kataszteri holdankint és ezen itt vázolt gépek Magyarország kukoricatermelésére nézve korszakot alkotók. A részes termelésnek gyorsan vége lesz és helyébe jön az allodialis művelés kétékkora termésekkel és minél nagyobb munkákéig igénybevételével. Szociológiai szempontból ez nem kívánatos fejlődés, de a szocialisták féktelen és megtört izgatásai, melyek az alföldi gazdákat képtelen helyzet elé állítják, a gazdákat önvédelmére kényszerítik s ezt csak a célszerű gépek igénybevételével érhetik el.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Csekély vételkedv mellett ma csupán 10.000 mtm. buza kelt el gyengén tartott áron. Rozs néhány fillérrel olcsóbb, tengeri osendes, zab 5 fillérrel olcsóbb.

A határidő üzlet csendes nyugodt irányzatot folyt le és az árak keveset változtak.

	Kezdeti	Változás
Buza okt.-re	747	745-746
Buza	—	—
Buza ápr. 1904	766	764-765
Rozs okt.-re	817	815-816
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	844	845-844
Zab okt.-re	583	584-582
Zab	—	—
Zab áprilisra	563	564-563
Tengeri szept.-re	605	606-605
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	526	529-527
Repcse	—	—
Repcse	—	—

Helyi gabona árak.

Gyöngye kínálat és ugyanoly vételkedv mellett forgalomba került ma 500 mtm. buza 7.10-15 koronáért 50 kgként.

Zabban alig volt kínálat és elkelt csekély mennyiség 3.85-90 koronás áron.

Változatlan árak mellett rozsért 5.60 és árpáért 5.00 korona volt elérhető.

Csőves tengeri élénken lett kínálva és elkelt nagymennyiség 2.70-80 koronás áron.

Idegenek Szabadkán.

Szeptember 27.

Nemzeti szálloda: German Károly keresk. N. Váradi, Goldberger Gáspár, Monti Fülöp, Wertheim Pál, Fischer Adolf, utazók Bécs. Schlagetter János, Dénes Leó, Kemfner Albert utazók Bpest.

Bárany szálloda: Dr. Veszeli T. tanár Bpest. Dr. Sedlmayer Borná, Liposé mellett. Willmann János mérnök, Baja. Császár Antal, Latinák utazók. Bécs. Hügl utazó. Bécs. Pfeiffer József számtanácsos Bpest. Poppini Olivia Berlin.

Falgári szálloda: Sarandy László Bpest. Morzsán Ottó Bród. Berger Jakab Kunbaja. Kodvár Károly Fanya, Schubert Gyula Baja. Weiner Mátyás Stanisics. Ernst György B. Topolya. Révész N. Bpest. Kis Lipót U. Verbasz.

Szeptember 28.

Nemzeti szálloda. Lukács Kálmán, Sugár Dávid, Antal József Fischer József, Schachter Adolf, Reich Adolf, utazók Bpest. Spitzer Lajos utazó Pozsony. Dr. Julius Armin ügyvédjelölt N. B. oszkerék. Kencz S. utazó Bécs. Ligeti Kálmán ut. Bpest.

Bárany szálloda: Heim Sándor oszt. tanácsos Bpest. Kende mérnök Zombor.

Pest szálloda: Lévai Jenő Szege d. Sálczter Izidor Bésztercz-bánya, Csáki Gy. N.-Szalonts.

Polgári szálloda: Spitzer Mariska Baja. Tóth Ferencz B. Topolya, Rab Miksa Bpest. Stein N. Ujvidék.

Hirdetmény kivonata.

A m. kir. szegedi II. honvéd kerületi parancsnokság által 5235/hbv. szám alatt kiadott hirdetmény szerint 1904. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időre az alábbi állomásokra szükséges kenyér és zab szállítására verseny tárgyalás tartatik és pedig:

1903. évi október hó 12-én délelőtt 9 órakor Szegeden a kerületi parancsnokság hadbiztossági osztályának irodájában, a Szeged állomáson szükséges 3986 mm. zab — és a Nagybecskerek állomáson szükséges 77380 adag kenyér és 123 mm. zab.

1903. évi Október hó 14-én délelőtt 9 órakor Ujvidéken a honvéd állomás parancsnokság irodájában a Zombor állomáson szükséges 67890 adag kenyér — valamint az Ujvidék állomáson szükséges 67890 adag kenyér és 123 mm. zab.

1903. évi október hó 16-án délelőtt 9 órakor Verseczen a 7 honvéd gyalogezred kezelőtiszt irodájában a Versecz állomáson szükséges 80300 adag kenyér, — 230 mm. zab, — továbbá az Oravicza állomáson szükséges 65700 adag kenyér és Pancsova állomáson szükséges 65700 adag kenyér, 138 mm. zab.

1903. évi október hó 19-én délelőtt 9 órakor Lugoson a 8 honvéd gyalog ezred kezelőtiszt irodájában a Lugos állomáson szükséges 148.920 adag — és az Orsova állomáson szükséges 60590 adag kenyér.

1903. évi október hó 21-én délelőtt 9 órakor Aradon a honvéd állomás parancsnokság irodájában az ezen állomáson szükséges 2774 mm. zab.

1903. évi október hó 23-án délelőtt 8 órakor Baján a honvéd állomás parancsnokság irodájában az ezen állomáson szükséges 64970 adag kenyér és 2774 mm. zab.

A bánatpénz a felajánlott árak után kiszámított összes szállítási érték 5 százalékából áll. Az ajánlat mintája az illető állomásokon kifüggesztett hirdetményekből kivehető.

A szállítási feltételek füzete elől említett állomásokon elhelyezett honvéd csapatok hivatalos helyiségében bárki által megtekinthető s ugyanott 16 fillérért esetleg posta utján is megszerezhető.

15158/903. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a városi épületek fűtésére a jövő téli időszakra szükséges mintegy 35–40 waggon jó minőségű hazai esetleg jó minőségű perosz szén szállítására az árlejtés **f. é. október hó 4-én d. e. 10 órakor** a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében fog megtartatni, azzal, hogy a zárt borítékban benyújtandó írásbeli ajánlatok mellé 600 korona készpénz, vagy az ezt pótló s elfogadható értékpapir óvadék gyanánt csatolandó.

Kelt Szabadkán, 1903. szeptember 25-én.

A városi tanács.

Van szerencsém t. cz. szives tudomására hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzletemet a

női ruhaelkészítésre

is kiterjesztettem, s e célra berendezett műhelyemben (Tompa-u. 296. „Vörös ököre” iskola mellett) elkészülnek — szakszerűleg — a legszebb női divat toilettek, angol kosztüm, díszes tavaszi és nyári ruhák stb. — Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és

ANGOL RUHAKAT, melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által készülnek. Remek állásért (Paletto, Spenser vagy testhez álló) kezeskedem.

Barth Henrik

férfi- és női szabó.

Eötvös-utca 60. szám, (Hélpia.)

Kérjük a czégre ügyelni!

Legnagyobb választék

kész férfi és gyermek ruhákban

Földes Samu és Társánál**Szabadkán**

Főtér, Vermes palota.

Legolcsóbb árak az őszi idényre:

Őszi gyermek öltöny . . . 6.— kor.

Őszi gyermek felöltő vagy

téli kabát 9.— kor.

Őszi férfi öltöny 17.— kor.

Őszi férfi felöltő, téli ka-

bát vagy Ulszter . . . 19.— kor.

Őszi nadrág, szövet . . . 6.— kor.

vagy Kamgarnból, minden szín és

negységban, jó minőségű szövetből,

felelősség mellett!

Gyors elszakadás esetén azonnal másik új

ruhával kicseréljük!

Kérjük a czégre ügyelni!

Dr. Kalmár Antal**könyve**

Beksics Gusztáv történet- és közjog-írása című **elkobzott könyv** második kiadása megjelent, ára 7 kor.

Kapható:

Heumann Mór

könyvkereskedésében Szabadkán.

12905/903. B. szám.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a bács-vaskuti 3974. számú betétben foglalt s közösbbe kiosztott erdő és legelő területnek azon részére, mely a földmivvelésügyi miniszternek 1903. évi július hó 2-án kelt 40562/VII. 1. számú rendeletében megjelöltetett, az egyénekenként való felosztása iránti eljárás folyamatba tétetett, a tárgyalásra határnapul **1903. évi november hó 4-ik napjának d. e. 10 órája** Bács-Vaskut községhezához kitűzetett, melyre az érdekelt felek azzal idéztatnak, hogy az eljárás további folyamán személyenként való idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőtéről gondoskodjanak.

Szabadkán, 1903. évi szeptember 21-én.

Oláh h.

Dr. Hajnal

kir. tszéki bíró.

A k elegansan és
olesón akar
ruházkodni

az forduljon

Faragó Albert

kész női ruha üzletéhez

SZABADKA, Dzak-u. 3. sz.

Dr. Szilasi Mór ur házában.

Valódi szintartó mosó blouzek 75 krtól feljebb
parget 1 frtól
Igen jó minőségű szövet blouzek 1.75 krtól
Jó minőségű szövet aljak 2 frtól
Pongyolák, karton, szövet és pargetban kis gyermek ruhák 50 krtól feljebb. — Raktáron vannak még igen nagy választékban clot, parget, flanel alszozoknyák; Fiu és leányka ruhák, clot és luszter ampir kötények, szövött és kötött árukban, u. m. téli alsó ingek, nadrágok úgy férfi mint hölgyek részére.

Szolid és pontos kiszolgálást biztosítva,

teljes tisztelettel

FARAGÓ ALBERT.

SÜRGÖNY-CZIM: DANIEL SZABADKA

AJÁNlja A DUSAN FELSZERELT CSERÉPKÁLYHA- ÉS CEMENTÁRÚ RAKTÁRÁT

CSERÉPKÁLYHA-KÉSZÍTŐ
ÁLLANDÓ MINTARAKTÁR:
BATTHÁNYI-UTCZA, CSAJKÁS-FELE HÁZ

ELVÁLLAL MINDENFÉLE, E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT.

Kitüntette Buda-
pesten 1896.

Kiaditási érem.

Horváth Sándor**Kosáronodája**

Jókai-utca Szabadkán, Vermes-féle ház, 38. sz. alatt.

Elvállal, készít és raktáron tart: **Gyermek kocsikat, utazó kosarakat** legfinomabb nád- és pálma kézikosarakat, gyékény kosarakat, gyékény szatyrokakat

placzi kosarakat fedéllel és fedél nélkül,

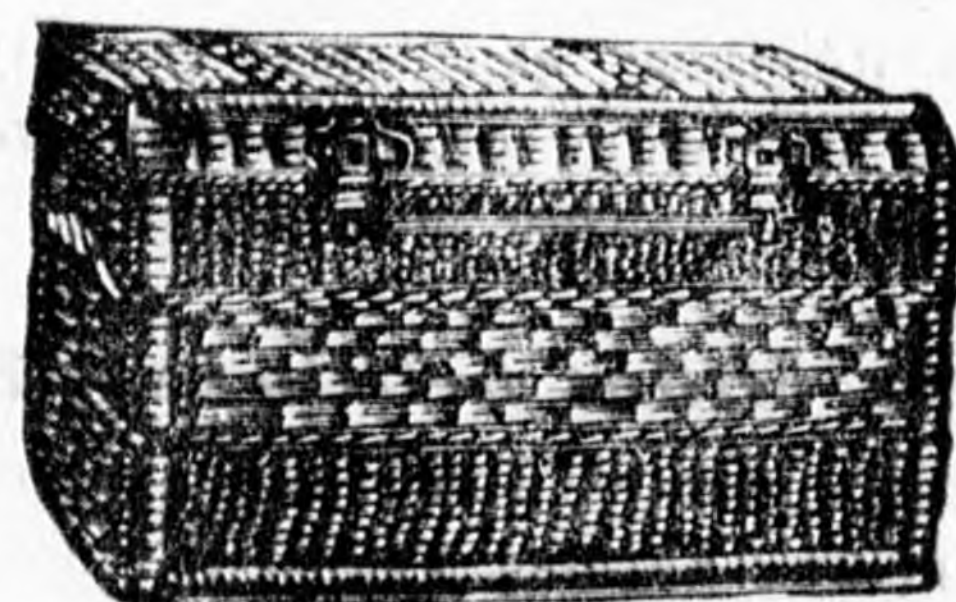
virág állványokat

legdiszesebb kivitelben. **Kocsi kosokat** koczkás és sima fonással. — Szóval minden e szakmába vágó diszmunkák olesón készítettnek.

Nádszékek a legjutányosabb árban készítettnek

Kitüntette Sze-
geden 1899.

Ezüst érem.

Postakönyvhöz való
kész nyomtatvány

kapható

Szabados Sándor

könyvnyomdájában Szabadkán.

Mindennemű

**Tűzijátékok és papir =
lampionok**

— nagy választékban kapható —

Hilgen János

fűszerkereskedőnél, Szabadkán, a színház mellett.